

HOMILIE

van Mgr. dr. J.H.J. van den Hende bij de eucharistieviering bij de uitvaart van R.F.M. Lubbers, dinsdag 20 februari 2018, HH. Laurentius en Elisabeth Kathedraal

Filippenzen 3, 20-21
Matteüs 11, 28-30

Broeders en zusters, u bent met velen naar hier gekomen om aanwezig te zijn bij deze uitvaartmis voor Ruud Lubbers. We mogen hem toevertrouwen aan de Heer die zijn leven gemaakt heeft, gedragen heeft en het ook zal voltooien. We hebben al veel teruggeblikt op zijn leven. Er zijn op de eerste plaats de vele herinneringen die u zelf heeft, van korter of langer geleden in ontmoetingen met Ruud Lubbers. En als familie heeft u uw eigen gedachten en ervaringen van decennia, dicht bij het hart en bij de realiteit in de omgang met elkaar als familie. We hebben toespraken gehoord en in de media beschouwingen gezien en gelezen. Stuk voor stuk zijn deze een terugblik op het leven van Ruud Lubbers. Vandaag hier in de kerk willen we naast terugblikken ook vooruitzien. Vooruitzien, omdat wij geloven dat het sterven hier op aarde niet het einde van ons leven is, en dat onze naam niet uitgewist wordt zodra we hier op aarde onze laatste adem uitblazen.

In de eerste lezing drukt Paulus de mensen op het hart, dat ons vaderland in de hemel is. Als je vandaag een groot staatsman en politicus begraaft, is het wel een opmerkelijk Schriftcitaat. Je zou als politicus of bestuurder kunnen zeggen: dat is me te vaag. Of zelfs: ik verwijs het naar het land van de fabels, ik concentreer me op het hier en nu, waar ik mijn verantwoordelijkheid te dragen heb. Of je zegt: het is een hele geruststelling, dan doe ik het hier rustig aan, stil maar, wacht maar alles wordt nieuw. Zo hebben we twee uitersten. Politiek bedrijven en besturen met de nadruk op het hier en nu, of vanuit de gedachte dat het later allemaal wel komt. Als we naar het leven van Ruud Lubbers kijken en ons zijn jaren van inzet herinneren en de samenwerking met vele organisaties ter wille van zoveel mensen, dan is niet een van beide geschetste posities aan de orde. Hij verbindt beide werkelijkheden van de aarde en de hemel tot één wekelijkheid. Verbinding is een woord waar in het werk van Ruud Lubbers een streep onder staat in het perspectief van het vaderland in de hemel. Broeders en zusters, die twee horen in een gelovig hart bij elkaar en zeker in zijn leven vormt het een geheel. Al kun je veel meer zeggen over wat je ziet in het hier en nu dan over wat komt en ons beloofd wordt.

Hier in het leven mocht Ruud Lubbers werken en zich inzetten met het visioen van het eeuwig leven in zijn hart. Op vele manieren heeft hij dat gedaan. Als je die verantwoordelijkheid op je neemt, is dat niet in tegenspraak met veel verwachten van wat nog komt. Het hoort bij jezuïeten, waar hij zijn middelbare schoolopleiding ontving, dat je je zo inspannt alsof alles van jou afhangt, in het vertrouwen dat alles van God afhangt. Als we zo leven, betekent dat niet dat het ineens gemakkelijker wordt of dat het eenvoudig is. Wanneer je je nek uitsteekt en je schouders zet onder de verantwoordelijkheden en met visie te werk gaat in bestuur en politiek, tref je ook veel moeilijkheden en tegenwerking. Jezus spreekt over een juk in het evangelie: neem het juk maar op je schouders. Dat betekent dat een mens ook een last te dragen heeft.

Ook in politiek en landsbestuur heeft de mens een grote verantwoordelijkheid die je niet kunt afschuiven op het vaderland in de hemel. Tegelijkertijd sta je er niet alleen voor. De Heer laat het niet op je

schouder ploffen met: hier heb je het. Het betekent wel dat je in kracht van je verantwoordelijkheden en talenten doet wat je kunt, in het besef dat de Heer met je meegaat. Een lichte last, want de Heer is een en al liefde, geduld en vrede.

Dat is voor leerlingen destijds een geweldige aanblik en leerschool geweest. Vrede brengen en vrede vasthouden is niet zo eenvoudig, bruggen slaan van verbinding gaat niet zo gemakkelijk. Maar het mag met de Heer samen. Verbinden van wat hier moet gebeuren in ons landsbestuur, in verbinding met het vaderland in de hemel, betekent niet dat je als gelovige met je talenten dat toekomstig vaderland kunt verhaasten, dat je het hier al tot voltooiing kunt brengen. En zo zal elke politicus zich soms klein voelen en kwetsbaar, als je het niet allemaal kunt realiseren zoals je hebt gewild. Maar tegelijkertijd is er de belangrijke drive dat we komen tot een samenleving die dat vaderland van de hemel weerspiegelt.

Op de eerste plaats kunnen we ons sterk maken voor de waardigheid van de mens, de waardigheid die iedere persoon heeft, maar die zo vaak tekort wordt gedaan of wordt vergeten. Dan gaat het om dat we ieder in zijn kracht kunnen zetten met de talenten die ieder gegeven zijn om mee te bouwen, want het Rijk van God is geen eenmanszaak. En we mogen het vaderland in de hemel een spiegel laten zijn voor het vaderland hier. Dat vaderland hier is niet exclusief van hen die hier geboren zijn, het is ons als pelgrims gegeven, een vaderland waarvan we niet zomaar de grenzen sluiten. Het vaderland in de hemel is een geweldig model en leerschool om hier op aarde al naar te streven, met de hulp van de Heer.

Ruud Lubbers heeft dat gedaan ook in de jaren dat hij geen premier meer was. Hij heeft zich ingezet voor veel mensen die op de vlucht waren en ontheemd, overtuigd van hun talenten en gaven, want ook zij zijn geschapen naar Gods beeld en gelijkenis. We mogen Ruud Lubbers aan de Heer toevertrouwen. We mogen hem nu toevertrouwen aan de Heer die hem geschapen heeft en gedragen heeft en die ook nu mensen roept tot samenwerking, tot solidariteit en de opbouw van een beschaving van liefde. Amen.